

Våra skyddsmärkte

Syster tücken **Syster madrasser**

bära finnas i varje hem.

Skyddsmärket "SYSTEM" garanterar ett stoppningsmateriel av ren, vit långfibrig bomullsvad.

Säljas över hela landet.

Tillverkas endast av:
A.-B. STOCKHOLMS VADDFABRIK
Stockholm-Liljeholmen • Tel. 43 31 75, 43 31 76
Kungl. Hovleverantör

Vad har hänt?

FÖRSVARSDISKUSSJONEN PAGICK hela onsdagen och fortsatte på torsdagen. Statsministern meddelade från början att regeringen tänker lojalt acceptera riksdagens beslut i försvarsfrågan om bara kravet på dyrortspensioneringen samtidigt bifalles.

DET NYA SKATTEFÖRSLAGET. D betingat av de ökade kostnader för försvaret, som riksdagen är i färd med att besluta, har framlagts av finansministern. Den extra inkomst- och förmögenhetsskatten skall tredubblas, den ordinarie inkomstskatten skall utgå med 155 i stället för föreslagna 150 enheter och en justering uppåt företagas av tidigare föreslagna skatteskalor. Sammanlagt beräknas detta ge ytterligare 44 milj. kr.

SEMINARIEREFORMEN tillstyrkes i stort sett av statsutskottet. Full enighet har dock inte uppnåtts om antalet studentseminarier och deras förläggning. En tillfällig majoritet på åtta personer kommer fram med det barocka förslaget att slopa studentlinjen i Stockholm.

KENTAURN HAR, OM BLOTT för 20 minuter och i compo-board fått resa sin bage mot skyn på Observatoriekullens krön. Stadskollegiet bestod där- efter med 12 röster mot 6 att Stockholms stad skulle inköpa konstverket. Ärendet går nu till stadsfullmäktige.

LAPPLAND, SVENSKA LUFTRAFILKENS FINASTE FARTYG, störtade i tisdags vid uppstigning alldes intill Bulltofta. Alla fyra motorerna stannade på en gång. Varför? Ingen vet. Man erinrar sig ovillkorligen den flera gånger uppdagade notisen om möjligheten att på avstånd stanna motorer.

LEON BLUM har presenterat sin regering, sedan först Herriot blivit vald till kammarpresident. Yvon Delbos blev utrikesminister och Daladier krigsminister. Icke mindre än tre kvinnor uppträdde för första gången i Frankrikes parlament som understatssekreterare för vetenskap, hälsuvård och barnskydd. De tre voro M:me Irène Joliot-Curie, M:me Léon Brunschwig och M:me Suzanne Lacore.

DE NYA FRANSKA REGERINGENS program är på arbetsfronten införandet av 40-timmars arbetsvecka, kollektivavtal och avlönad semester, på fredsfronten förslattligande av rustningsindustrin, på det ekonomiska området starkare statsinflytande på Banque de France, en första revision av dekretlagarna och prishöjningar på jordbruksprodukter, samt slutligen på uppjostrens område en förlängning av skolgången.

DE BELGISKA REGERINGSKRISER är fortfarande olöst. Vänder- veldde har återlämnat uppdraget som för andra gången går till van Zeeland.

DE STARKT REVOLUTIONÄRA STREJKRÖRELSEN i Frankrike, som spontant flammat upp och gripit vidare och vidare omkring sig, har genom

Herr Engberg åker karusell.

När Värner Rydén i konseljen nyårs- aften 1918 drog upp riktlinjerna för den då tillsatta skolkommissionen, var den ena av de bägge grundprinciperna, att »staten tar sig an flickornas utbildning i samma utsträckning som gossarnas. Denna princip förverkligas genom privatskolornas regelmässiga ombildning till stats- eller kommunala skolor.»

»En sådan ombildning», heter det vidare, »får givetvis ej avse att ensidigt omskapa flickskolan efter mönstret av gosskolan.» Kommissionen hade sedan mycket delade meningar om huru detta skulle tillgå.

En hård strid utkämpades mellan förkämparna för samskoleidén och vännerna av den speciella flickskoletypen. Resultatet blev en kompromiss. Flickskoletypen skulle bibehållas, men samtidigt realskolor och gymnasier öppnas för flickorna.

Man uttryckte i huvudbetänkandet flickskoleundervisningens mål på följande sätt: »att meddela allmänt medborgerlig bildning och skänka kvalifikationer för vissa levnadsställningar» och att vidare »dena undervisning särskilt bör inriktas på utbildning för hemmets uppgifter och kräv.»

I kommissionen var det särskilt de socialdemokratiska ledamöterna som kämpade för flickornas krav på möjlighet »till lika kvalifikationer för vissa levnadsställningar». Ett krav, som givetvis är av särskild betydelse för de mindre bemedlade samhällslagrens kvinnor. Slutresultatet blev som bekant öppnandet av en hel del pojskolor — mellanskolor och gymnasier — även för flickor och inrättandet av kommunala flickskolor i tämligen stor utsträckning. För att vidare i de större städerna, vars gymnasier förbehölls den manliga ungdomen, möjliggöra att flickor utan större ekono-

regeringens medlingsingripande bilagts varvid arbetarnas krav i stort sett bifalits. De nödvändiga lagförslagen äro omedelbart framställda av regeringen.

VID ARBETSKONFERENSENS SAMMANTRÄDE I GENEVE, där även 40-timmarsveckan diskutats, kan däremot enighet icke uppnås.

M R EDEN HAR I EGENSKAP AV FOLKFÖRBUNDSRÅDETS ORDFÖRANDE inkallat rådet till den 26 denes och president Benes har bestämt datum för förbundsårsamlingens inkallande till den 30 juni.

Hemliga diplomatiska överläggningar pågå under tiden. Upphåvas icke sanktionerna, hotar Italien att lämna N. F. och orienterar sig då kanske åt Tyskland.

FÖRBUNDSKANSLER SCHUSCHNIGG har under en resa till Italien konfererat med Mussolini. De båda länderna ha ju kommit överens om att föra en gemensam utrikespolitik. Men det blir väl Österrike, som får rätta sig efter Italien.

TJECKOSLOVAKIET SKALL BEFÄSTA SINA GRÄNSER enligt beslut av högsta krigsrådet. En »effektiv» fästningsgördel ligger visserligen utom landets ekonomiska möjligheter, men något kan alltid göras. Kommunaltjänstemännen i en av gränstäderna mot Tysk-

land ha i detta sammanhang begärt fria tomter längre in i landet, dit de skola ta sin tillflykt om deras hemstad kommer att ligga inom den blivande gas-, granat- och bombzonen.

EN VÄLDIG ÖKNING AV FÖRSVARSLAGEN har framlagts för schweiziska parlamentet. Socialdemokratiska partistyrelsen var beredd att tillstyrka, men mötte motstånd från kongressens sida, som med obetydlig röstövervikt motsatte sig förslaget. Större delen av partistyrelsen avgår på detta.

OBLIGATORISKA BOMBKÄLLARE i alla nybyggnader lär på initiativ av danska luftvärnsföreningen komma att föreslås av Danmarks inrikesminister. Motsvarande institution i Sverige är inte ohöjd för förslaget.

EN VADJAN TILL VÄRLDENS KVINNOR har utsåtts av Internationella alliansen för rösträtt och lika medborgarskap, som bönfaller dem om att tänka på kvinnosak, demokrati och fred höra tillsammans — de äro alla grundade på samma principer, aktning för individen, rättvisa mellan klasser, kön och nationer, personligt ansvar och gemensamt arbete. Omkring dessa ideal måste kvinnorna enas.

Herr Engberg har tvivlat på studentexamens nödvändighet och nytta. Ja, det har många före honom. Bland andra framhöll Sv. Läkärsällskapet i sitt yttrande av den 22 januari 1923 över skolkommissionens betänkande examensväsendets faror men, märk väl, för både gossar och flickor och pekade särskilt på pubertetsperiodens vanskligheter, men även där för bägge könen.

Flickskoletypen som ger kompetens med fullgod avgångsbetyg bör öppnas även för gossar. På så sätt kan examens- tvångets skadegörelse över huvud taget minskas.

Herr Engberg går nu in för samma ideal som yttersta högern i 1918 års skolkommission som även talte dunkla ord om »det för den kvinnliga ungdomens psykiska och kroppsliga konstitution egendomliga». Tiden rider fort, märker man i våra dagar, ja, så fort att man får lust att säga som bondpigan på marknadens förlustseplats, inför fartens obehag: Stanna karusella — —!

Ada Nilsson

Människan i diktaturen. och demokratins bestående värden.

Diktatur och människovärde — gå de begreppen över huvud taget ihop? Finns det någon plats för människovärdet under en styrelseform, som fordrar den enskildes absoluta underkastelse under det hela?

Ett av de många bidragen till diskussionen om detta tidens stora problem har nyligen givits av en medarbetare i *The New Republic*, Edmund Wilson, som i en serie artiklar behandlat den sovjetryska diktaturen, principiellt och utifrån sina personliga erfarenheter från ett besök i landet. Hans slutsatser ge åtskilligt att tänka på.

Det starkaste intrycket man får av Sovjet, säger han, sedan man lyckats komma förbi de motsägende företeelserna, på ytan, är intrycket av ett oerhört hjältemod. Och detta verkar avkylande på den okritiska entusiasmen. Bara den mest tanklösa människa kan tillåta sig en översvallande beundran för Sovjet. Och bara den tanklösa kan låtas som om livet där vore lätt för människan att leva. Antingen man träffar en kommunistisk funktionär, som håller på att arbetstid ihjäl sig för socialismens seger över trögheten i hans eget land och det fiendliga motståndet från utlandet; eller en yrkesarbetande man eller kvinna av den gamla adeln eller bourgeoisie, som har förlorat egendom, ställning och fa-

milj och som lever under trycket av en ständigt vakande misstänksamhet, som måhända redan genomlevat en tid i ett arbetsläger eller ett fängelse, men som ändå förblir lojal mot revolutionen; eller en medlem av ungdomsrörelsen, som berusar sig med arbete och studier; eller en bondkvinna, som med desperat allvar hänger sig åt sitt kall som konduktör eller lokomotivförare; eller en gammal läkare eller lantbrukare, som berövats allt det han ägnat sitt liv åt att förvärva, men som ändå hederligt håller fast vid sitt arbete — i namnet av en framtid, som han aldrig kommer att uppleva och av vars välsignelser han aldrig kommer att bli delaktig; eller en bildad och intagande ung kvinna, som vuxit upp mitt i inbördeskrigens kaos och de spartanska åren under revolutionens första skede, utan dans eller vackra kläder, en ung människa, som bryter ner sin hälsa och sina nerver för att genomdriva Sovjetstatens program — vilken av alla dessa människor man än möter, vart man än vänder sig känner man ofrånkomligt det fruktansvärda allvaret i vad som sker i Sovjet och det fruktansvärda pris, som måste betalas.

I en enda liten episod fångar Wilson en av diktaturens mörkaste sidor, osäkerheten som människa, ångesten för att (Forts. å sid. 4.)

Vår rättsvård inför riksdagen.

En effektiv kontroll över den svenska rättskipningen för att förhindra dess stelnande i byråkratism och döda former — det var det huvudsakliga önskemålet i hrr Christiernssons och Flygs — resp. högervilde och socialist — motioner, som behandlades i Andra kammaren i förrdags. Stor uppståndelse väckte därvid professor Lundstedts anförande till stöd för de båda motionerna och den inom det avstyrkande konstitutionsutskottet avgivna reservationen.

Vad gick hr Lundstedts s. k. »grova angrepp» mot högsta domstolens domar ut på? Kort uttryckt därpå, att den enskilda människan måste ha ett betryggande värn emot en hotande byråkratism och att demokratins levande anda måste upprätthållas på rättskipningens för demokratisk livsviktiga område.

De ovan omnämnda motionerna åsyfta närmast en utredning med förslag till åtgärder för stärkande av Justitie- och Militeombudsmännens fria ställning, alltså

av riksdagens egen kontrollerande befogenhet gentemot Högsta domstolen. Motionerna understyrka de klagomål, som för närvarande då och då riktas emot byråkrati och slentrian inom domstolarna och påpeka svårigheten, för att inte säga omöjligheten att vinna rättelse, om någon gång ett misstag blivit begånget. Den faran hotar att J. O. blir ett tomt ord och Högsta domstolen själv stelnar till en oelbar institution, höjd över varje kritik.

Enligt motionärerna bottna dessa brister till bl. a. i sättet för rekrytering till såväl J. O. som Högsta domstolen. Den föresluts, framhålls det, enligt en fast praxis bland jurister, som sikta till »högre poster», ofta just inom Högsta domstolen. J. O. är därför själv ofta en byråkrat, tillskuren efter i hovrätten stipulerade mått och står i beroende, i varje fall i ämbetsmannakretsarna gängse ton och betraktelsesätt. Vad Högsta domstolen beträffar tillämpar den en praxis enligt (Forts. å sid. 4.)

RADIKALA FÖRENINGEN

kallas till **Årsmöte** fredagen den 12 juni kl. 8 e. m. å Källhagens Vårdshus (buss 69 och 70 från Nybroplan kl. 7.40 eller 8 e. m.)

1. Årsmötesförhandlingar och val.
2. Ev. uttalande med anledning av ecklesiastikministerns skolinvingningstal.

Supé å Kr. 2:75 inkl. kaffe.

Vid kaffet käseri av **DOKTOR ADA NILSSON**:

GENOM TRENNE DIKTATURER.

Nya medlemmar vinna inträde.

Årsavgifter upptagas.

Veckovakten

TIDEVARVET

Radikal politisk veckotidning

REDAKTÖR:
Carin Hermelin.
ANSVARIOR UTGIVARE:
Ada Nilsson.

Utkommer varje helgfri lördag.
Triewaldsgränd 2, 3 tr., Stock-
holm. Tel. 20 48 42.

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh.: Eva Andén.
Ledam. av Sveriges Advokatsamf.
Norrländsgatan 18.
Tel. 10 75 75, 10 75 76.
STOCKHOLM

Stockholms stads Poliklinik vid Kornhamnstorg 4

Måndagar, onsdagar, fredagar kl. 9-11 f.m.
För havandeskapet och dess sjukdomar.
För medelösa kostnadsfritt, för andra mot
erläggande av 2 kronor.

Alma Axelssons FÖRLOSSNINGSHEM

LINNÉGATAN 19
Mottagar inackord. även för längre tid.
Tryggt och oögn., välräk.
Tel. 6278 24.

Centralbadets damfrisering

rekommenderas
Kungsgatan. Tel. 20 95 92. Förtäknings-

Alimonda-Institutet

homeopatisk praktik.
Mottagning 11-2. Rådfrågning även pr
korrespondens. Begär prospekt och frä-
gelista. Leg. läkare.
Adress: Upplandsгат. 16, 4 tr. (hiss)
Stockholm. Telefon 32 08 99.

Bagarstugan

HORNSGATAN 37 - Tel. 40 70 00
FOLKUNGGAGATAN 65 - Tel. 40 73 37
GÖTGATAN 82 - Tel. 43 33 90

142 cm. fel Lakansväv,

extra prima, något poppig, bortsläppl. t.
0.88. Ett parti Madapolam i god kvalitet,
75 cm. bred, som i handel kostar 55 o.
60 öre, endast 0.38 met. Blekt Babylons-
känsväv, 87 cm., 0.55, Barnlakansväv, 105
cm., 0.75. Oskarsons Lager, Kungsg. 70,
Stockholm.

Chiropractic.

Ryggs-kott, Ischias, Neuralgi
Thor Holmström
Kungsgatan 35. Tel. 21 04 14
Mottagning 10-1 och efter överensk.

Vi skräddarsy Eder kappa med två
provningsar för 30 kr.

FORMANS,

Upplandsгат. 25. Telefon 32 30 92.

Lönns tekniska affär

Verkstadsгат. 9 - Tel. 41 70 94
REKOMMENDERAS

Alla slags Sjukvårdsartiklar - Parfymer
Tvälar - Rengöringsmedel - Borstar
Bonvax - Terpentin - Skurdakar

Råsunda nya Herr- & Damfrisärslonger

Råstavägen 4 (Mitt för tidningskiosken)
Telefon Råsunda 843
Innehavare: Eric Hansson
Allt inom Herr- och Damfrisörkyret
utföres förstklassigt.

ALLT I MODERN SKÖNHETSVÅRD

Specialité: Elektrolytbehandling för
vårtor och gen. hårväxt, effektiv be-
handl. för ffinnar och pormasker samt
för rynkor och torr hud.
Fullständig Damfrisering
INSTITUT BELLE
Kungsgatan 7, Stockholm Tel.: 11 27 07
Gymn. direktörerna L. Aronson, E. Oster

Den 13 juni 1936.

En relativ och sämre trygghet.

Försvarsdebatten pågår ännu, när Tidevarvet går i press. Men det råder intet som helst tvivel om dess utgång. Resultatet blir ökad krigsberedskap och ökade kostnader. Vi kommer efter fattig förmåga att delta i världens kapprustning. Samtidigt som vi kommer att med tillfredsställelse tala om vår egen beprövade fredsvilja och de andras vanvetliga krigshets. Kommer inte våra stora ord om fredsvilja och samförstånd att klinga ihåligt, ute i världen, när de endast dokumenteras med ökade rustningar? Vi träffar alla nödiga förberedelser för ett framtida krig från anskaffandet av bombplan till utsändandet av själavårdsorger. Tror någon, att inte de herar, som ha denna ökade krigsberedskap på sitt ansvar, skulle gått ännu längre, bara vi med våra begränsade tillgångar hade haft råd. Det som bestämt deras ståndpunkts-tagande i frågan: större eller mindre krigsberedskap är främst den ekonomiska sidan av saken. Sverige har gått till sin gräns, Tyskland och Italien till sin. Vari ligger skillnaden? I varje fall inte på det moraliska planet.

Ha vi nu med denna ökade krigsberedskap och dess ökade kostnader också fått en ökad trygghetskänsla? Finns det några som helst garantier för att vi kunna antingen undgå eller, segra i ett framtida krig — för det är väl ändå det som är meningen. Vi sitter väl inte här uppe i Norden och leker i hemlighet med vårt lilla försvar precis som pojkar med linn-soldater. Naturligtvis finns det inga garantier. Lagg märke till vad de olika myndigheterna och partierna förkunna! Naturligtvis har vi inte fått tillräcklig trygghet, säga militärerna — det skulle kostat oss ytterligare ett 50-tal miljoner. I varje fall har vi inte fått samma trygghet som vårt förslag skulle skänkt, säger högern. Endast en relativ trygghet, svara de ärligaste bland den nya organisationens tillskyndare.

En sämre trygghet, svara slutligen vi, som anse, att ju mer rustat ett land är, ju mer utmanande blir det. Om tryggheten för ett land och folk är betingat av vad vi i forna idylliska tider, kallade »försvar», så har vi hunnit långt bort från den linjen. Det är numera humbug att bara tala om vårt »försvar». Ty det vet vid det här laget den okunnigaste, att i ett modernt krig, där flygvapnet spelar en så oerhörd roll, ingår anfallet som den främsta faktorn i försvaret. Det gäller att angripa först. Hela vår krigsberedskap går till den grad ut på anfallet.

Nytt för Stockholm

Solbad och Gymnastik med Dusch

HÄSTSKOPALATSETS TAKTERASS
Solbad för Damer månd., onsd., fred. Tid 8.15-6 em. Solbad för Herrar tisd., torsd., lörd. Tid 9 fm.-6 em. Gymnastik för Damer månd., onsd., fred. Tid 8-9 fm. för 3.30-4.30-5.30 em.
Ruth Lundström, Gymn.-dir., Hamngatan 22 A, I.
Upplysningar pr telefon 20 59 25.

Ruth Hamrin:

IRIKSDAGEN.

Det är väl knappast någon tillfällighet, att Else Kleens bok om skydds-hempojkarna tillkommit ungefär samtidigt med socialminister Möllers proposition om ändring i deras liv och uppfost-
ran. Innan man något stannar inför herr Möllers förslag, som enligt kamrarnas beslut i förra veckan blivit lag, kan det vara mycket lämpligt att citera fru Kleens slutord i boken:

»De som tro, att vårt liv, det vi själva leva och det vi låta vår nästa leva, är till sin utveckling ödesbestämt på samma sätt som ett landskap är underkastat vädrets växlingar, kanske säga sig, att allt det elände vi här skildrat och all denna till synes meningslösa mänskliga förnedring har sin plats i ett sammanhang, som vi icke mäktat fatta.

Det är kanske görligt att med en sådan livssyn finna sig i sådana förhållanden som framgå av de dokument vi i det föregående framlagt.

Ater vi alla, som tro att de former vi giva vårt liv — och vår nästas i den mån vi kunna tvinga honom! — äro sprungna ur vårt eget väsen och gestaltade av oss själva, kunna icke slå oss till ro med att acceptera det som synes oss vara av ondo.

För närvarande vet jag i vårt land icke något område som så kräver allas vår gemensamma goda vilja att utrota det onda som den i det stora sammanhanget så lilla, men som symtom på hyfs och milda seder så viktiga skyddshemsuppfostran.»

Ett led i detta utrotningskrig är utan tvivel den nya lagen om skyddshemmen, även om dess tillskyndare säkert icke tilltro sig att skapa ett idealtillstånd. Låt oss i korta drag skissera upp de nya förhållandena på området.

Först och främst vill man få till stånd en differentiering av elevmaterialet. Detta skall ske genom att inrätta skolor för de skolpliktiga barnen, yrkeshem för äldre pojkar och hemskolor för äldre flickor, vilka omhändertagits före 18 år. Psykiskt abnormala elever av alla åldrar ända upp till 21 ska sammanföras i särskilda hem.

att det passiva skyddet inte ens medtagits i den nya planen. Den militära apparaten har blivit för dyr för att vi samtidigt skola ha råd att även kosta på civilbefolkningen ett passivt skydd. Man vågar helt enkelt inte gå frågan in på livet. Det har vi fått veta genom herr E. Lindbergs reservation till försvarskommittens betänkande. Man vägrar ihärdigt, säger reservanten att ens meddela Sveriges folk det rätta sammanhanget, det nämligen att det s. k. civilskyddet måste medföras så betydande statsutgifter, att det är otänkbart att kunna uppbringa de erforderliga medlen, särskilt sedan riksdagen godtagit den nya dyrare organisationen.

Det vill med andra ord säga, att vi inte har råd att skaffa ett effektivt skydd åt alla de av civilbefolkningen, som kommer att dragas med i det krig, för vars förande vi offrar 148 milj. kr. om året. Men om nu ett passivt skydd i form av masker, skyddsrum etc. över huvud taget kan skänka en civilbefolkning trygghet, vilka få då bland oss förmånen att leva under denna trygghet? Och vilka kommer att stå utanför? Den frågan har vi rätt att ställa och vi kommer att ställa den, tills vi får svar. Vi vill inte vara med om ett försvar för vårt land, oss själva, våra hem och våra närmaste, medan andra svenska hem, män, kvinnor och barn offras. Vi har fått den politiska bekräftelsen att vi hade rätt, då vi ifrågasatte möjligheten att skydda alla medborgare i ett land. Det är bra att veta i de dagar, då det i vart enda samhälle propageras för killare och skydd och det är inte minst med den utgångspunkten vi höjt vårt rop — Ned med vapnen i alla länder!

Skolhemmen skola inte göras större än för högst 30 barn. I dessa skola barnen undervisas upp till 7-årig folkskola med fortsättningsskola. Dessutom skola barnen få möjlighet till utbildning i lanbruk, trädgårdsskötsel, husligt arbete och i specialämnen, för vilka de visat särskilda anlag. I yrkeshemmen för pojkar skall meddelas ytterligare undervisning i de förstnämnda yrkena jämte andra, i hemskolorna för flickor yrkesundervisning i husligt arbete och i specialämnen.

För att möjliggöra denna differentiering av klientelet har det ansetts lämpligt att staten övertager det ekonomiska ansvaret för skyddshemmen. Men de enskilda sammanslutningar och stiftelser, som ha möjligheter att utöva sin verksamhet efter de uppdragna linjerna skola fortfarande kvarstå. En ytterligare viktig ändring gäller den utvidgade värden utom skyddshem. Men man bör mer än hittills försöka med fosterhem för »mindre vanartade» ungdomar. De skola då gå i traktens folkskola och lämpligen stå under särskild övervakning av en lärare, till vilken särskild ersättning för denna övervakning skulle utgå.

Sist men inte minst viktigt är att skyddshemspersonalens kvalifikationer skola höjas genom en längre utbildningstid, såväl teoretisk som praktisk. Det är föreslaget en praktisk och teoretisk kurs på ett och ett halvt år för personal i ledande ställning jämte kortare kurser för den övriga fostringspersonalen.

Kanske kommer skyddshemmen så småningom att göra skäl för sitt namn.

I en annan viktig social fråga har också riksdagen fattat ett glädjande positivt beslut. Detta gäller vräkning vid arbetskonflikter. Under hittills rådande förhållanden har hyreslagen gällt, men då det hänt, att vräkningsåtgärder tillgripits som stridsmedel i arbetskonflikter, har regeringen föreslagit en särskild lag till skydd mot sådan vräkning. En vräkning ur hemmet, säger utskottet i sin motivering, drabbar nämligen inte endast arbetstagaren själv utan även hans familj, den är ägnad att skärpa motsättningarna mellan parterna i konflikten och att kränka rättsmedvetandet hos vida kretsar av allmänheten. Det skulle föra för långt att redogöra för den nya lagen, vi får nöja oss med att konstatera, att den skrivs så att arbetaren under en arbetskonflikt får erforderligt skydd för sitt och de sinas hem, utan att arbetsgivarens rätt trädres för nära.

För kontinuitetens skull vilja vi meddela, att det föreslagna förslaget om barnavårdsförbunden inte till någons åtgärd. Man väntar på befolkningskommissionens slutliga resultat, i vilket just dessa barnavårdsförbund spelar en stor roll.

Befolkningskommissionens arbete har som vi redan förut påpekat satt mycket få spår — i varje fall mycket få direkt

synliga spår — i riksdagsstrycket. Bland de förslag, som regeringen ansett sig kunna lägga fram, är avlösningsförhållandena för kvinnlig befattningshavare vid barnsörjd ur vår synpunkt av stor vikt. Detta innebär i huvudsak följande förordelser för de kvinnliga befattningshavarna. Under sjukdom, som står i samband med havandeskap eller barnsörjd skall den kvinnliga befattningshavaren åtnjuta samma löneavdrag som vid annan sjukdom — detta avdrag är under nuvarande förhållanden betydligt större för dylik sjukdom än för »vanlig» sjukdom. Vidare har de kvinnliga befattningshavarens avlösningsförhållanden förbättrats under den tid, då de åtnjuta tjänstledighet för barnsörjd. Förut voro dessa befattningshavare skyldiga att avstå ett icke obetydligt belopp — i vissa fall hela lönen eller det s. k. D-avdraget. Enligt de nya bestämmelserna kan detta avdrag begränsats till detsamma som gäller för all sjukledighet eller det s. k. A-avdraget.

Eller i praktiken föga använt paragraf, att kvinna, som har vårdnad om minderåriga barn, kan tvångsvis meddelas tjänstledighet, har även borttagits. Av vikt är emellertid att socialministern understryker, att borttagandet av denna bestämmelse inte får leda till, att myndigheterna intaga en strängare hållning än hittills när det gäller att meddela tjänstledighet för kvinnor, som ha ett fullgöra sin vårdnadsplikt mot minderåriga barn. »Staten bör som arbetsgivare icke undandraga sig att bära sin del av de olägenheter, som möjligen ur arbetssynpunkt kunna följa av att kvinnlig arbetskraft har vårdnad om minderåriga barn», heter det i statsrådsordren till denna fråga.

Rösträtt och förgätmigej.

När den nya franska kamraren samlades till sitt första sammanträde i förra veckan, var både läktare och korridorerna packade av folk, nyfikna att se hur de nya parlamentsledamöterna och framförallt de 52 nya kommunisterna skulle ta sig ut. De kvinnliga rösträttskampare fick härvid ett gott tillfälle att göra propaganda för rösträtten. Tre-tio eller fyrtio kvinnor hade samlat utanför kamraren och gav varje deputerad en liten buket förgätmigej med ett kort på vilket stod skrivet: *Lycka till med 1936 års riksdag. Men glöm inte oss. Hålsning från Den Nya Kvinnan.*

Efter ett tal av en av de deputerade om nödvändigheten att bevara freden, friheten och demokratin kastade några kvinnliga rösträttskampare på läktaren ner affischer där det stod i stora röda bokstäver: *De franska kvinnorna måste rösta.*

Innan man hade hunnit lägga beslag på affischerna hade redan flera av de deputerade nere i salen givit sitt bifall till denna med ljudiga hurrarop.

Tre av siffragetterna blev anhållna för att inför kammarpresidiet svara för sitt tilltag, men de gick med hög buret huvud genom korridorerna och tog stolt emot den utdelade varningen.

SOCIAL-PEDAGOGISKA SEMINARIET
HSB:s utbildningsanstalt för småbarnsfostrariörner

Modert inlettad 2-årig utbildningskurs i psykologi, pedagogik samt praktik omvårdnad om barn i förskoleåldern, gvsad för omställning ö barnkubbor, barnträdgårdar, lekstugor etc. Teoretisk undervisning samt praktik. Utom i en rad praktiska ämnen undervisas i: psykologi och pedagogik (Fil. kand. Alva Myrdal), psykisk hälsovård (Dr. Torsten Römer), medicinsk barnvård (Docent Urban Hjärne), hygien (Docent Boi Bergman), social orientering (Docent Alf Johansson), rytmik (Fröken Karin Fredgå), näringsfysiologi m. m.

Nybyggd skola med internat ö Kungälvsklippan, Stockholm.
Inspektör: Bergrådet Oscar Larsson. Studieförstör: Fru Alva Myrdal.
Prospekt erhålles på begäran från Social-Pedagogiska Seminariet, HSB, Stockholm 18. Anmälningar till höstens kurs helst före den 1 juli 1936.

Tel. namnans: Hysögästerna

Pistany Vulkan slam
är ett numera beprövat medel mot
Rheumatism, Gikt, Ischias
och användes med framgång i den svenska privat- och sjukhuspraktiken samt under sakkunnig ledning av leg. gymnasitidirektör A. PISTANY INSTITUTET, Regeringsгат. 22, tel. 11 33 77.

Sommarkurser i Vävning.
Mönsterritning, Heminredning, Växtfärgning, Hemvävning: praktisk vävning m. vävstol. Förtbildningskurser: komposition m. provvävning, färglära m. naturstudier, materiallära m. handspinning.
Heminredning: planritning m. möbleringsförslag, komposition o. provvävning av textilier.
Trevligt skolhem. Billig pension. Tel. Sigtuna 234.
SIGTUNA VÄVSKOLA. Mary van Rijswijk.

Kungl. Hovblomsterhandel
H. FLATOW
Säg det med blommor!
Västerlånggatan 14. STOCKHOLM
— Blomsterförmedling till in- och utland —
Telegr.-adr.: Flatow. Telefoner: 11 05 06, 20 21 17. Postgirokont. 549

En jubilerande husmoderskola.

Maria Husmodersskola, som firade sitt 25-årsjubileum i söndags, kan se tillbaka på en lång och rik arbetsdag. Tidevarvet har sökt upp dess föreståndarinna under alla dessa år, fröken Anna Höglin, som vid jubileet erhöll Illis Quorum för sin insats i skolarbetet, och fått höra henne berättat om hur skolan blev till och växte fram, tills den fick den gestalt den nu har.

Livet pulserar fram i det stora 6-våningshuset, som rymmer ungdom från spädbarnsåldern till 17-åringar, och doten av liljekonvaljer och rosor ger skolan en festprågel. Fröken Höglin är som en god mor för en stor skara barn, som hon alla känner och kallar vid namn.

Skolans upprinnelse är att söka under storstrejken 1909 berättar fröken Höglin. På initiativ av doktorerna Iwan Bratt, Ada Nilsson, Mathilda Lundberg och fröken Betty Hirsch startades på Söder en bespisning av barn under skollederna. En förening bildades, och medel samlades in på frivillighetens väg. På några få dagar hade man fått in 20,000 kr.

I en enkel lägenhet vid Brännkyrkagatan fingo så 150 småbarn dagligen ett mål mat. Matsedeln — alltid två rätter — sammanställdes av dr Nilsson och maten lagades av unga flickor, som nyss slutat folkskolan. Redan från början är det en skola, flickorna äro elever som sköta matlagningen under ledning av en skolkökslärarinna. Uppgifterna ge varandra, ett badrum i lägenheten fyller ett stort behov. Alla 150 barnen skola var vecka bas, deras kläder tvättas och lagas, och nytt sylv så behövs. En slöjdlärarinna anställs som med elevernas hjälp ansvarar för hela kläder åt 150 små slitvargar.

För att göra undervisningen effektivare och roligare började man låta eleverna laga samma mat för mindre grupper och så beräkna maten för ett litet hushåll. I början dukade man direkt på bordsskivorna, och det gick bra, för de voro skivorna vitskuren, men nu har man ett stort förråd av duktyg som allt är vävt på skolan.

När strejken upphörde, blevo arbetsuppgifterna andra men ej färre, tvärtom, arbetet växte och fick nu helt karaktären av en skola. En viktig del av hemanarbetet togs upp: spädbarnsvården. Till en början praktiserade eleverna i församlingarnas barnkrubbor, men år 1914 fick skolan en fullständig spädbarnsvårdning med prof. Jundell som läkare. Barnvården är nu fördelad på fyra avdelningar. I den sista, frilutskolonien, komma barnen året innan de börja skolan. Då få de dagligen vistas vid skolans stuga vid Arstaområdet, vara ute i det fria hela dagen utom vid måltiderna och få genom spårvarngrensorna till och från kolonien uppfrotras till att reda sig själva.

Mer vikt än förut kunde läggas vid den teoretiska undervisningen. Nu får eleverna undervisning i hem- och sjukvård, barnvård, näringslära, svenska m. m. Inte minst viktigt är att eleverna få lära sig att sköta pengar och kassabok. Övningshushåll ha inrättats, där eleverna en i taget under en vecka självständigt få sköta ett hushåll på fyra personer. De få själva göra upp matsedel, organisera arbetet och föra matsedelns och kassabok. Och så vid veckans slut — ej förr — kommer kritiken. Fröken Höglin talar om vilken stor betydelse dessa försöks-hushåll ha för elevernas uppföstran till självständigt arbete, hur det ökar intresset och ger ansvars känsla.

Vår rättsvård...

(Forts. fr. sid. 1.)

vilken den praktiskt taget rekryterar sig själv. Regeringens lagliga rätt och plikt att utnämna justitieråd har i verkligheten satts åsido.

På dessa punkter var det bland annat som professor Lundstedt i sitt så onådigt upptagna anförande gav motionärerna sitt fulla stöd. Han tillade dessutom ytterligare några synpunkter av största intresse för det föreliggande området.

Det finns fem ohyggliga tilldragelser inom den svenska rättsskipningen, påpekade hr Lundstedt, som framförallt påkallar vår uppmärksamhet, nämligen landsförråderimålet 1916, Hammarbymålet, affären Mannby, Marsjömålet och Högbroförsöret. Fem fall under en period på 20 år, kanske inte förefaller så mycket. Men för det första är det fem fall för mycket — betänk vad det innebär för en människa att bli dömd och straffad för ett vanärande brott, som hon aldrig begått. För det andra hade just dessa fem mål fallit inom talarrens eget erfarenhetsområde, vilket icke behöver bevisa att det icke kan ha förekommit flera.

Naturligtvis kunna misstag någon gång begås. Men vad det gäller, framhåller hr Lundstedt, är att den gamla fördomen att domarmakten är utrustad med helig oelbarhet måste försvinna. Domarna äro människor, med vanliga människors förtjänster och behåfande med vanliga människors brister — låt oss icke anse dem som oelbara augurer. Vörndarna för rättskipningen måste baseras på verkliga, icke på vidskepliga grunder. Men eftersom det är fråga om vanliga människor, böra de också vara underkastade någon form av kontroll, utan vilken egentligen ingen människa kan arbeta. Det är genom J. O.-institutionen denna kontroll skall kunna utövas. Herr Lundstedt påminde till yttermera visso om att enligt regeringsformen domarmakten är likställd med regeringsmakten. Hur skulle det gå, om regeringens beslut icke finge ens argumentationsvis nämnas vid riksdagens överläggningar?

Man måste ge hr Lundstedt rätt.

År 1914 kunde skolan flytta in i vackra och ändamålsenliga lokaler vid Långholmsgatan. Nu är skolan en fullständig lärlingskola som står under skolöverstyrelsens kontroll och som har understöd av staten, Stockholms stad och enskilda kommuner. Men från början fanns inga anslag utan skolan levde och växte på frivillighetens grund. Kanske var den tiden allra roligast, säger fröken H., ty ingenting svetsas så samman människor som gemensamt lösta svårigheter. Det gav så många glada överraskningar, som t. ex. när föreningens sekr., fröken Betty Hirsch — en mästare i att få folk att ge utan att tigga — fick en 1,000-kr.-sedel i knäet som present en middag. Fröken Höglin talar med rörelse om Kronprinsessan Margaretas stora insats för arbetet, hennes personliga intresse och aldrig svikande initiativkraft för att stödja och hjälpa och hur Kronprinsessan Ingrid

Människan i diktaturen.

(Forts. fr. sid. 1.)

någon skall komma på mig med ett fel mot systemet, angiveriet.

Han hade gått till ett hotell för att säga adjö åt en amerikansk vän och träffade där också en ryss, som han kände. Man slog sig ner vid ett glas vodka och Wilson berättade för de båda andra om ett stort möte för Röd-armister, som han bevitnat och där en gammal svartskäggig veteran bl. a. hade uttrytt: *Antingen socialism eller fascism*. — Säg inte så där, utbrast den närvarande ryssen. — Varför inte? Är det inte tillåtet? — Jag citerar ju bara ett tal vid festen för Röda Armén. — Ja, men man skall aldrig tala politik i ett hotellrum, svarade ryssen och tillade: *mikrofoner*. — Jag gick strax därfter, slutar Wilson, och har därför aldrig fått veta, varför en sats, som otvivelaktigt hör till de mera allmänna i det nuvarande Sovjet, ansågs fullkomligt riktig för ett kommunistiskt tal, men farlig för en privat konversation.

Men för att återgå till de allmänna områdena, vad kommer på diktarens kreditida? Wilson framhåller att likaväl som det är fullkomligt omotiverat att utguta sig i hänförelse över allt som sker i Ryssland, är det dumt att som utlänningar bara fastslå diktaturens dåliga sidor: bristen på demokratiska former, uttryckandet av politisk opposition, tvånget under den officiella terrorn. En medborgare i Sovjet skulle alltid på detta kunna svara att de demokratiska staterna, trots sitt demokratiska samhälls-skinneri, har kommit till korta när det gäller att förse alla människor med kläder och föda, och hem. Samt att de föregivna demokratiska institutionerna inte äro någonting annat än illusioner, ägnade att dra vår uppmärksamhet från det viktiga faktum att regeringar och lagar egentligen äro till för ett enda mål: att bevara åt de besittande klasserna deras egendom och profit.

Ja, så kan man svara. Men Wilson vägar den invändningen att det trots allt icke är hela sanningen. Jag är övertygad, säger han, att det republikanska Amerikas institutioner, trots det gängse talet om deras fruktansvärda brister, ha ett absolut och bestående värde. Jag tror inte, att de nödvändigt måste raseras under arbetet för ett nytt samhälle — lika litet som vår framstående teknik. Jag tror i stället att de demokratiska institutionerna, liksom den framstående tekniken, skola bidra till socialismens förverkligande. Hur som helst — vi ha ingenting att förebå Sovjet så länge vi icke i vårt eget land förmått skapa en socialism fri från det ryska systemets fel.

med samma trofasthet skänkt skolan sitt intresse.

Det bästa på jubileet — ja, det var att 600 av de gamla eleverna kunnat samlas trost avstånd och skilda livsuppgifter och att de kommo med en sådan glädje. Aktningen för hemanarbetet har stigit under dessa 25 år, men ännu måste man arbeta bort den tron att så snart en flicka är arbetslös, så kan hon ta en hembiträdes-plats, vare sig hon varit kontorist eller småskollärarinna förut. Skola kvinnorna kunna få ordentlig lön för hemanarbetet, måste de ha gedigna kunskaper i arbetet. Då man ser och hör skolans föreståndarinna, förstär man vad som gett skolan dess framgång: arbetsglädje och samarbete, att styrelse och ledning känt sig som en mor för skolbarnet och alltid velat det bästa för att göra barnet till en stark och livsduglig samhällsmedlem. Sammanhållning och arbetsglädje slå vakt om skolan som nu börjar sin nya livsepo.

Etti De Vylder Widhe.

De geogra- fiska namns romantik.

Våren är kommen och med den fartygen från de främmande länderna, kappsäckarna med sina färggranna reklamappar, namns romantik som kommer våra tankar att dröja i Valencia och Chicago. De geografiska namnen äro sedan gammalt omvända av romantik. Blotta namnet på en stad långt borta i Fjärran Östern kommer oss att falla i drömmar. Fjärran Östern — Nagasaki, Shanghai — Singapore. Nagasaki — den lilla geishan vinkar farväl åt sin älskade. Hon dröjer länge på tempelgården bland korsbärsblommorna och viskar sitt Sayonara åt det vita seglet, som sakta försvinner utåt havet.

Bom, bom, ratt-tatt-tatt-ta. Shanghai med kulsprutor och gåtfulla ryska glädjeflickor. Trotsigt smällande engelska och amerikanska flaggor och Kinas smilande söner, lastens opiumdoftande hälor. Stilla Havet, Indien, Hawaii, Honolulu, idel namn som dofta romantik, smekas av monsunerna och viskas medan S/S Mari-rosa stävar fram i passadens kölvatten mot Honolulu huladansande flickor på Waikikis palmstränder. »O Söderhavets Måne — Oh my little hulahulagirl in Honolulu.»

Långt borta där väst möter öst, där draga kamelkaravanerna fram med guldkedjor för tjeressiskornas bruna anklar, där lyser österlandets måne troisk och glimmar Fatimas mörka ögon medan kameldrivrarnas rop förtona i nattens djup. Bakom bergen, bakom sandkullarna vänta Damaskus, Karakorum och sagans Samarkand. Se, hur halvmånen skimrar över de vita minareterna. Blås inte ut din lampa än Aladdin, vänta, ty än klingar sången i Stambul, dansar en Ouled Neil i Kairo. Flygmaskinerne döna öster om Suez och i Moskva, revolutionärens stad, de klassmedvetna proletariernas förgyllda Mecka, startar den Röda Flygavdelningen Dimitrow för att flyga bort över Samara, över den sibiriska taigan mot Bajkal och Semipalatinsk.

Det är namn, som kommer tonärens flickor att sucka av romantisk längtan och hamnstädernas ynglingar att monstra till sjöss.

Amerikansk och engelsk turistpropaganda ha på ett utmärkt sätt utnyttjat de olika geografiska namns s. k. romantikvärde. »Börja er dag, den första i San Francisco, säger en amerikansk broschyr, med att läsa tidningarnas skeppslistor.

Till denna hamn inkomma: Nosa Chief from Manzanillo. Kosel Maru from Yokohama. Golden Coast from Sydney. U. S. S. Ramapo from Coco Solo. namn, ord, som låter er uppleva en dag säson ni endast kan uppleva den i San Francisco.»

Vartenda geografiskt namn runt omkring oss är en ton i världsorkestern som talar till vårt hjärta och som tänder vårt romantiska sinne. Nu är det nog så att alla platser förlora sin romantik då vi besöka dem eller med andra ord, »blå ä fjärran blott, så länge den är fjärran.»

J. Harry Watterson.

Från riksdagsläktaren

»Vad man begär av oss är att vi skulle gå med på en ökning av försvarsutgifterna med 30 miljoner — men svara de gamla på dyrorterna att vi inte ha råd med dyrortstillägget till dem. Förstår man inte att det är omöjligt!»

Man hörde regeringschefen Per Albins myndiga röst från Andra kammaren ända ut i trappan — in på läktaren var det nästan omöjligt att komma på onsdagen då försvarsanslaget skulle behandlas. »Man begär nya miljoner till försvaret och så stryker man de 5 miljoner som regeringen begärt för de gamla pensionärerna!» Det låg förtrytelse och öm oro i rösten, det är den rösten och »folkhemmet» som gjort statsminister Hansson till en av de populäraste statsministerrar vi haft.

Svenska folket borde alltså förstå att det var omöjligt. Men hr Bagge i Första kammaren kunde inte fatta, att om regeringen anser förslaget riktigt det då kunde vara rimligt att säga nej, därför att en större summa icke beviljats i en annan fråga.

Om, ja! Det är kanske ändå på det lilla ordet om som det hela hänger upp sig — fast det säges naturligtvis icke i kammaren.

För övrigt eldade hr Bagge upp sig inför regeringens snara fall och kallade sin egen åsikt för den stora massans och sin egen stämning för folkets röst. Men det blev naturligtvis lite för mycket för statsrådet Wennerström som i ett kort men bestämt mellanlägg sade ifrån, att hr Bagge med den magisterala tonen var lite för tidigt ute: ministären Per Albin Hansson står alltså den stora massan och den svenska jorden närmare än någonsin hr Bagge.

För övrigt hade herrarna i Första kammaren sina önskedrömmar, som de nu hoppas få förverkligade: Hr Bagge hoppas få en luftskyddsbyrå och tillräckligt med minor »for nu ha vi icke tillräckligt till misspövning om det skulle bli något elände», sa' han. Och hr Trygger ville ha längre värnplikt — mycket längre för underbetäl. Hr Ossbah i Andra kammaren ville ha någon slags apparat så man kvickt kunde i en handvändning mobilisera upp »hela tillgången av Sveriges levande material». Fy katten, det låter nästan sadistiskt. Men hr Vougt sade, att det hr Ossbah ysat till icke alls går att omsätta i praktiken. Vilket gläder mig, om det också är österländskt.

Hr Hamrin fann det upprörande att en regering hellre avgår än använder de anslag som riksdagen ställer till förfogande för militära ändamål. I samma veva skyndade hr Hamrin sig dock att deklarerera, att dessa anslag icke alls innebär någon ansats till deltagande i världens kapprustningar.

Hm!

Det är 22 talare anmälda redan på förmiddagen.

Det märks att det är valår i år...

Elsa Svartengren.

Första kammaren biföll sent på onsdagskvällen utskottets förslag med 83 röster mot 63. En avstod och två voro frånvarande. Andra kammaren fortsatte debatten på torsdag f. m. med ett stort antal talare och den pågår då tidningen går i press.

KVALITET och PASSFORM
utmärkande för
ÅDERBRÄCKSSTRUMPOR
från

KIFA

Regeringsgatan 31
Namnrop: "Instrument-Kifa"

MELLANFOLKLIGT SAMARBETE
NORDISK TIDSKRIFT I INTERNATIONELLA PROBLEM
Redaktör: PAUL MOHN.

Objektivitet — Aktualitet — Kontinuitet

Ombärlig för bibliotek och studiecirklar.

Utkommer fr. o. m. 1936 med 10 st. 32 sid. nummer.

Pris 5:— pr helår. — Obs! Bibliotek och studiecirklar 20 %.

Expedition: **Lilla Nygatan 4, Stockholm.** Telefon: **11 38 09.**

PRENUMERERA! Använd vid rekvisition postgiro nr. 50990.